

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

AYLIK EKONOMİK BÜLTEN

Ekim 2013

Sayı 6

AYLIK EKONOMİK BÜLTEN

DÜNYA EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER

FED'in para politikasına ilişkin endişeler nedeniyle gelişmekte olan ülke paralarının Haziran'dan bugüne devam eden kayıpları, kısmi bir toparlanma yaşamıştır.

ABD'de 1 Ekim 2013 tarihi itibarıyla başlayan 2014 mali yılı için yapılan bütçe görüşmelerinde Başkan Obama'nın sağlık reformu paketi konusunda çıkan anlaşmazlıklar nedeniyle Kongre'de uzlaşa sağlanamaması, gözleri 17 Ekim'de yapılacak toplantıya çevirmiş ve sonuçta erteleme konusunda anlaşmaya varılmıştır.

Ortaya konan çözüm borçlanma tavanı uygulamasını geçici olarak askıya almak anlamını taşımaktadır.

Uzun süredir dolar karşısında zayıf bir seyir izleyen yerel para birimleri, FED toplantısının ardından kayıplarını bir miktar telafi etmiştir. Bu çerçevede, 18 Eylül'de Brezilya, Türkiye ve Güney Afrika'nın yerel para birimleri Dolar karşısında sırasıyla %3,1, %2,5 ve %1,9 oranında değer kazanmıştır.

Öte yandan ABD Başkanı Obama, FED başkan yardımcısı Janet Yellen'in FED Başkanlığına resmi olarak adaylığını açıkladı. Bu da, Ocak ayında yüksek ihtimalle FED'in, yola ilk kadın başkanı ile devam edeceğini göstermektedir.

ABD

Daha önce %2,3-2,6 aralığında olan 2013 yılı büyüme tahminini %2-2,3'e düşüren FED, 2014 yılında ABD ekonomisinin %2,9-3,1 civarında büyüme kaydedeceğini öngörmüştür.

FED'in açıklamalarının detaylarında, işgücü piyasalarının son aylardaki kısmi toparlanmaya paralel olarak gelişim kaydettiği ancak, işsizliğin halen yüksek düzeyini koruduğu belirtilmiştir. Hanehalkı harcamalarının artış kaydettiği ve konut sektörünün güçlenmeye devam ettiği vurgulanırken, bununla birlikte mortgage faizlerinin halen yükseliş eğilimini sürdürdüğüne ve maliye politikasının ekonomik büyümeyi sınırlandırdığına dikkat çekilmiştir.

Geçici anlaşma sonrasında, ABD Ekonomisi'nin önünde üç kritik tarih bulunmaktadır: 13 Aralık, 15 Ocak ve 7 Şubat.

Cumhuriyetçiler ve Demokratlar 2014 bütçesi için Kongre'de özel bir komite oluşturacak. Komite 13 Aralık'a kadar bir uzlaşma sağlamak durumundadır.

15 Ocak'a kadar bir bütçe konusunda anlaşma sağlanamamışsa devlet daireleri yine kapısına kilit vurabilecektir.

7 Şubat'a kadar ABD Hükümeti, herhangi bir tavan değere takılmaksızın borç alabilecek. Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard&Poor's, hükümetin kapanmasının ABD ekonomisine maliyetinin 24 milyar dolar olduğunu belirtmiştir.

JAPONYA

Japonya'da son açıklanan verilere göre, Ağustos ayında sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre %0,2 oranında düşüş kaydederken, perakende satışlar bu dönemde %1,1 artış kaydetmiştir. Ayrıca, ülkede Eylül ayında imalat sanayi PMI endeksi 52,5 seviyesine yükselmiştir. TÜFE'de Ağustos'ta beklentilerin üzerinde artış kaydederek gevşek para politikalarının fiyatlamada etkili olmaya başladığına işaret etmiştir.

ÇİN

Çin'de Eylül ayında imalat PMI endeksi 50,2 ile eşik düzeyin üzerindeki seyrini sürdürmüştür. Ayrıca, Ağustos ayı sanayi üretimi de yıllık bazda %10,4 ile beklentilerin üzerinde artış kaydetmiş, perakende satışlar da bir önceki yılın aynı ayına göre %13,4 artarak 2013 yılının en güçlü yükselişini sergilemiştir. Söz konusu veriler, son dönemde yavaşlama eğilimi sergileyen dünyanın ikinci büyük ekonomisinin yılın ikinci yarısında daha ılımlı bir performans sergilediğine yönelik beklentilerin güçlenmesini sağlamıştır.

EURO BÖLGESİ

Markit'in açıkladığı verilere göre Euro Alanı'nda Ağustos ayında imalat sanayi satın alma yöneticileri endeksi (PMI) 51,4 ile iki yılı aşkın bir sürenin en yüksek düzeyine çıkarak üretim faaliyetlerinde artışa işaret etmiştir. PMI verisi Euro Alanı'nda ekonomik aktivitenin yılın ikinci yarısında iyileşmeye devam edeceği yönündeki görüşleri desteklemiştir. Bununla birlikte Temmuz ayı sanayi üretimi beklentilerin aksine azalırken, perakende satışlar da, öngörülerin altında kalmıştır. Ayrıca, bölge genelinde işsizlik oranı Ağustos ayı itibarıyla %12 ile yüksek düzeyini korumaktadır.

Avrupa Merkez Bankası Başkanı Mario Draghi de yaptığı açıklamada Euro Alanı'nda toparlanmanın henüz başlangıç aşamasında olduğuna dikkat çekmiş, bölge ekonomisinin kırılğan görünümünü sürdürdüğünü belirtmiştir.

2 Ekim'deki toplantısında politika faizinde bir değişikliğe gitmezken, ECB Başkanı Draghi yaptığı açıklamada toplantıda faiz indirimi konusunun komite üyeleri tarafından müzakere edildiğini belirtmiştir. Ekonomiye ilişkin risklerin halen aşağı yönlü olduğunu vurgulayan Draghi, bu çerçevede politika faizinin uzunca bir süre mevcut veya daha düşük seviyede tutulacağını ifade etmiştir. ECB Başkanı ayrıca yılın üçüncü çeyreğinde sanayi üretiminin zayıf bir büyüme görünümüne işaret ettiğine, ancak anket bazlı güven endekslerinin yılın ilk sekiz ayında düşük seviyelerden toparlandığına dikkat çekmiştir. Eylül ayında Suriye'ye müdahale endişesinin zayıflamasıyla birlikte EUR/USD paritesi yükseliş eğilimi sergilemiştir. Buna ek olarak, 18 Eylül'de Fed'in para politikası kararının ardından Dolar Euro karşısında kayıplarını artırarak Şubat 2013'ten bu yana en düşük düzeyine gerilemiştir. 30 Eylül itibarıyla EUR/USD paritesi 1,3524 düzeyinde gerçekleşmiştir.

ENFLASYON

%	TÜFE		ÜFE	
	2012	2013	2012	2013
Eylül				
Yıllık	9,19	7,88	4,03	6,23
Yıllık Ort.	9,53	7,32	8,65	3,58
Aylık	1,03	0,77	1,03	0,88

2013 yılı Eylül ayı enflasyon oranı; yıllık TÜFE’de %7,88, ÜFE’de %6,23 oranında gerçekleşmiştir. Bir önceki aya göre TÜFE’de %0,77 oranında, ÜFE’de ise %0,88 oranında artış yaşanmıştır.

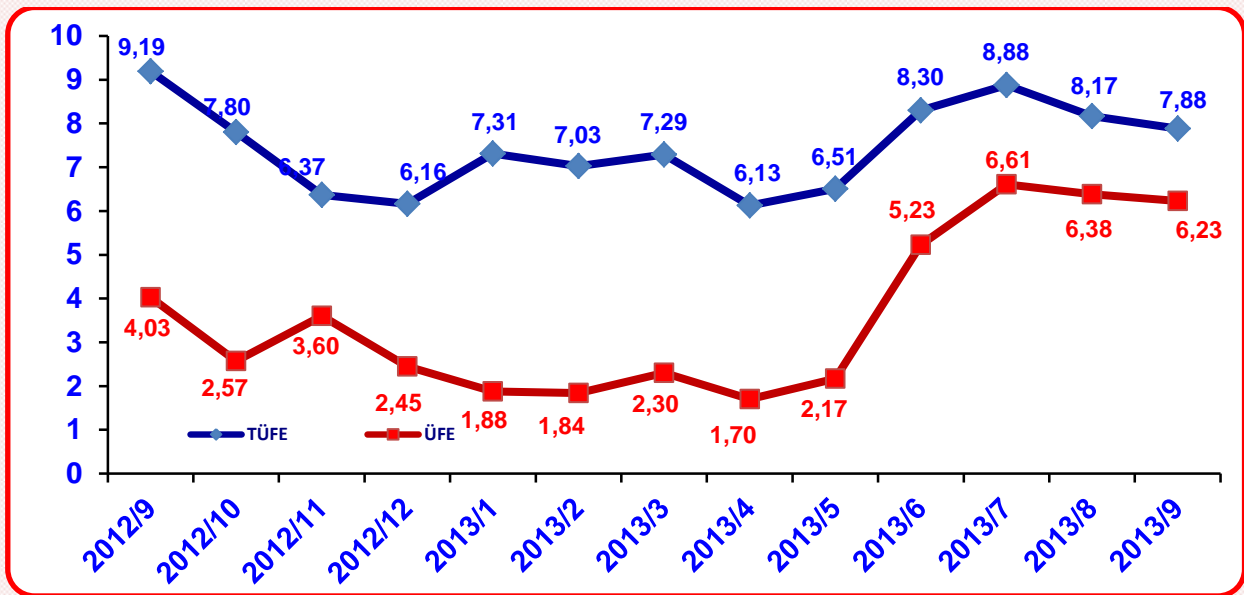
Yıllık en yüksek artış TÜFE’de %15,69 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşmiştir. Bir önceki yılın aynı ayına göre TÜFE’de en yüksek artış; Eğitim (%10,14), ulaştırma (%9,16), lokanta ve oteller (%9,13) ve gıda ve alkolsüz içecekler (%8,73) gerçekleşmiştir. Aylık en fazla düşüş gösteren sektör %2,28 ile giyim ve ayakkabı grubudur.

İstatistiki bölgelere göre yapılan ayırında, İzmir’de TÜFE, bir önceki yılın aynı ayına göre %7,33 ve on iki aylık ortalamalara göre %6,99 oranında artış gerçekleşmiştir.

ÜFE alt kalemleri bazında, bir önceki aya göre; sanayinin üç sektöründen madencilik ve taşocakçılığı sektöründe %1,78, imalat sanayi sektöründe %1,48 ve elektrik, gaz ve su sektöründe %2,58 oranında artış gerçekleşmiştir.

Sanayinin alt sektörleri bazında ÜFE değerlendirildiğinde; en yüksek aylık artış %6,10 ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünlerinde gerçekleşirken, onu %3,49 ile büro makineleri imalatı, %3,38 ile ham petrol ve doğalgaz çıkarımı izlemiştir. Ağustos ayı itibariyle 788 maddeden, 499 maddenin ortalama fiyatında artış, 142 maddenin ise ortalama fiyatlarında düşüş gerçekleşirken; 147 maddenin ortalama fiyatında ise değişim gözlenmemiştir.

Yıllık Değişim Oranları (%)

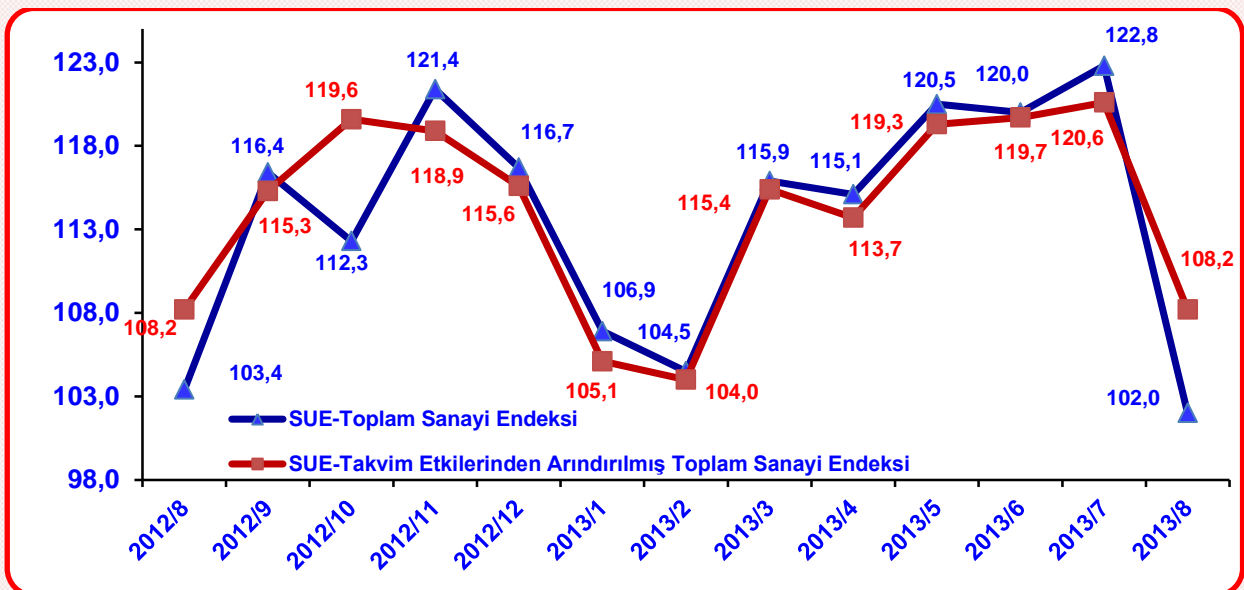
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

AĞUSTOS 2013	Arındırılmamış		Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Aylık)
(2010=100)						
Toplam Sanayi	102,0	-1,3	108,2	-0,1	112,4	-4,0
Madencilik ve Taşocakçılığı	102,6	-7,6	106,5	-7,2	98,2	-4,6
İmalat Sanayi	99,1	-0,9	105,8	0,6	113,3	-4,3
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ürt. ve Dağıtım	120,9	-0,7	124,6	-0,7	113,2	-1,4

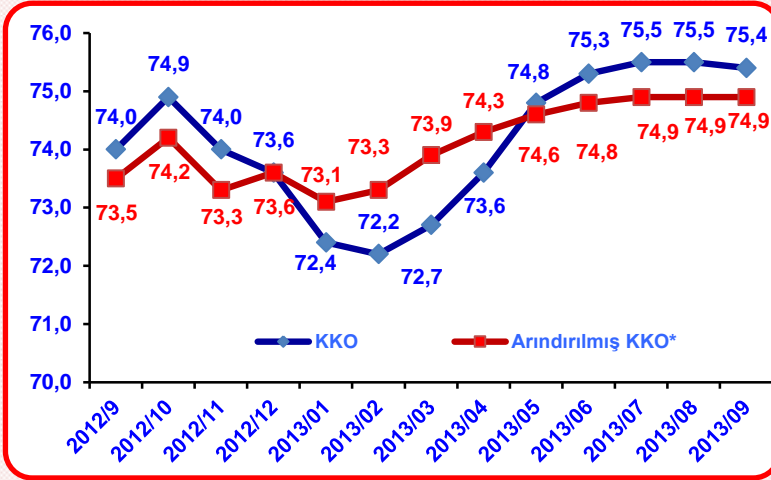
Arındırılmamış Sanayi Üretim Endeksi, bir önceki yılın aynı ayına göre Ağustos ayında %1,3, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endeks ise, bir önceki aya göre %4,0 oranında azalmıştır.

Takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'ni sektörel bazda değerlendirecek olursak; madencilik ve taşocakçılığı sektörü yıllık endeksi %7,2 oranında ve elektrik,gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi de %0,7 oranında azalırken, imalat sanayi sektörü endeksi %0,6 oranında artmıştır.

2013 yılı Ağustos ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'ne göre bir önceki aya göre en fazla artış; %4,6 ile diğer ulaşım araçları imalatında gerçekleşmiştir. Bu artışı, %3,9 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatı izlemiştir. En yüksek azalış ise, %14,2 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatında gerçekleşmiştir. Bu azalışı, %11,0 ile fabrikasyon metal ürünleri (makine ve teçhizat hariç) imalatı takip etmektedir.

KAPASİTE KULLANIM ORANI

2013 Eylül ayında Kapasite Kullanım Oranı %75,4 olarak gerçekleşmiştir.

Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı %86,2, makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı %79,9, kağıt ve kağıt ürünleri imalatı %79,4 ve tekstil ürünleri imalatı %79,2 ile 2013 yılı Eylül ayını en yüksek kapasite ile kapatan sektörlerdir.

HANEHALKI İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri

Temmuz	TÜRKİYE		KENT		KIR	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Kurumsal olmayan nüfus (000)	73.638	74.491	50.413	50.901	23.225	23.590
15 yaş ve üstü nüfus (000)	54.759	55.642	37.710	38.156	17.049	17.486
İşgücü (000)	27.821	28.785	18.307	19.132	9.515	9.654
İstihdam (000)	25.498	26.099	16.412	16.952	9.087	9.147
İşsiz (000)	2.323	2.686	1.895	2.180	428	506
İşgücüne katılma oranı (%)	50,8	51,7	48,5	50,1	55,8	55,2
İstihdam oranı (%)	46,6	46,9	43,5	44,4	53,3	52,3
İşsizlik oranı (%)	8,4	9,3	10,4	11,4	4,5	5,2
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	10,7	11,8	10,8	11,8	10,4	11,7
Genç nüfusta işsizlik oranı ⁽¹⁾ (%)	16,3	18,0	19,8	21,2	9,8	11,7
İşgücüne dahil olmayanlar (000)	26.937	26.856	19.404	19.024	7.534	7.832

Türkiye genelinde 2013 yılı Temmuz ayı işsizlik oranı, bir önceki senenin aynı ayına göre, 0,9 puan artış ile %9,3 oranında gerçekleşmiştir. Tarım dışı işsizlik oranı %11,8 olarak kaydedilmiş, işsiz sayısı 363 bin kişi artarak, 2 milyon 686 bin kişiye yükselmiştir.

Genç nüfusta işsizlik oranı %18 seviyesine yükselmiştir.

2013 Haziran ayında istihdam edilenlerin %25'i tarım, %19,1'i sanayi, %7,1'i inşaat, %48,7'si ise hizmetler sektöründedir. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında hizmetler sektörünün payının 0,8 puan ve sanayi sektörünün payının 0,4 puan artarken, tarım sektörünün istihdam edilenler içindeki payının 0,9 puan ve inşaat sektörünün payının ise, 0,3 puan azaldığı görülmektedir.

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)

Aylar	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
2012 Temmuz	4.777	6.638	1.882	12.201	25.498
2013 Temmuz	4.991	6.557	1.843	12.708	26.099

Kaynak: TÜİK

ÖDEMELER DENGESİ

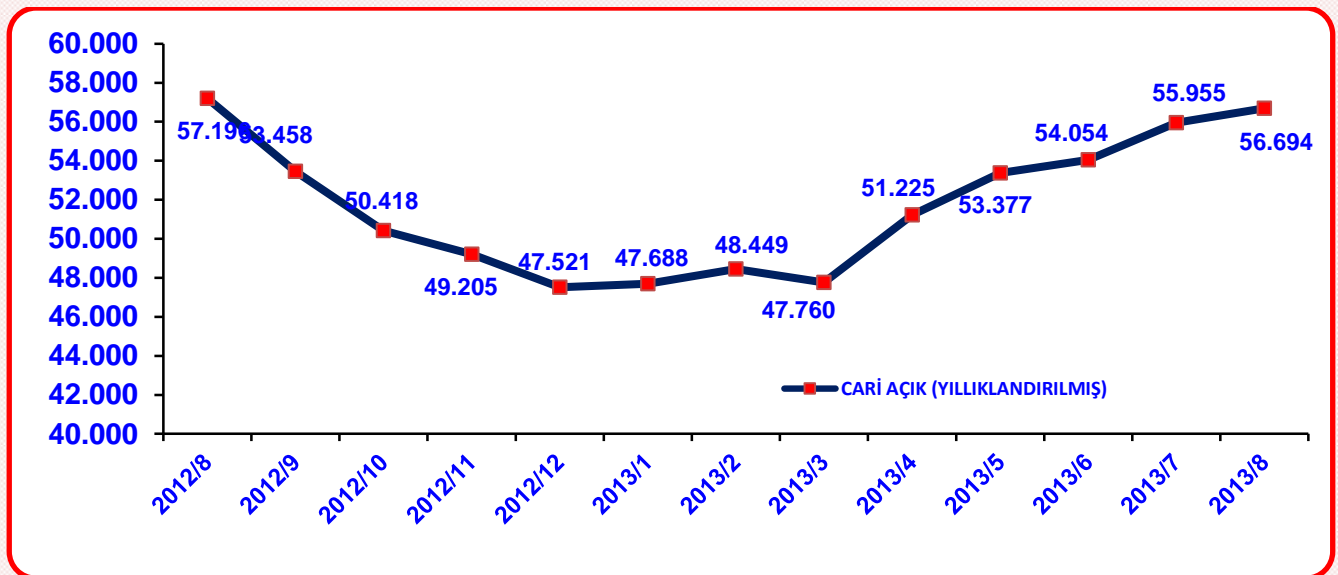
(Milyon Dolar; Yıllık)	2012 Ağustos	2013 Ağustos
CARİ İŞLEMLER HESABI	-57.347	-56.694
Hizmetler Dengesi	21.296	24.819
SERMAYE-FİNANS HESABI	53.143	55.496
Yurtdışında Doğrudan Yatırım	-3.675	-3.070
Yurtiçinde Doğrudan Yatırım	15.219	10.384
Portföy Hesabı-Varlıklar	2.446	3.154
Portföy Hesabı-Yükümlülükler	21.624	34.955
Diğer Yatırımlar-Varlıklar	7.674	-5.338
Diğer Yatırımlar-Yükümlülükler	19.143	29.280

Kaynak: TCMB

Aylık bazda cari işlemler açığı, bir önceki yılın aynı ayına göre, %58,8 artarak 1,9 milyar dolar ile piyasa beklentisinin altında gerçekleşmiştir. 2012 yılı Ağustos ayında kümülatif olarak 57,3 milyar dolar açık veren cari işlemler hesabı, 2013 yılı aynı ayında %1,14 oranında azalarak 56,6 milyar dolar gerçekleşmiştir. Bu bağlamda, 2013 yılının ilk 8 aylık döneminde cari açık bir önceki yılın aynı dönemine göre %25,29 artarak 44,2 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır. Ayrıca aynı dönemde, cari işlemler açığında etkili olan dış ticaret açığı da, %21,05 artarak 54,3 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

2013 yılı Ağustos ayı turizm gelirleri de, bir önceki yılın aynı ayına göre, %17 artarak 3 milyar 480 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

Net doğrudan yatırımlara baktığımızda, 2013 yılı Ağustos ayında, 460 milyon dolar seviyesinde, Ocak- Ağustos 2013 döneminde de geçen yılın aynı dönemine göre %16,45 oranında daralarak 5,7 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

GÜVEN ENDEKSLERİ

Aylar	Reel Kesim Güven Endeksi	Tüketici Güven Endeksi*
2012		
Ağustos	104,5	74,3
Eylül	103,1	72,1
Ekim	102,4	69,3
Kasım	101,0	72,6
Aralık	97,9	73,6
2013		
Ocak	102,1	75,8
Şubat	107,5	76,7
Mart	112,1	74,9
Nisan	112,0	75,6
Mayıs	112,5	77,5
Haziran	111,8	76,2
Temmuz	108,7	78,5
Ağustos	107,5	77,2
Eylül	108,5	72,1

*2004-2011 dönemi için modele dayalı yaklaşımla geriye çekme yöntemi uygulanmış olan yeni seri Reel Kesim Güven Endeksi; 2013 yılı Eylül ayında, 1,0 puan artarak 108,5 seviyesine yükselmiştir.

Tüketici Güven Endeksi, 2013 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre %6,6 oranında azalarak 72,1 seviyesine gerilemiştir. Düşüş ivmesi, tüketicilerin gelecek beklentilerinin olumsuz yöne doğru kaydığını göstermektedir.

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

Bütçe, 2012 yılı Ocak- Eylül döneminde 14 milyar 350 milyon TL, 2013 yılı Ocak- Eylül döneminde 4 milyar 494 milyon TL açık vermiştir. Aynı dönemde bütçe gelirleri %19 oranında artarak 290 milyar 046 milyon TL olmuştur. Bütçe giderleri ise, %14,1 oranında artarak 294 milyar 541 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

2013 yılı Ocak- Eylül döneminde vergi gelirleri, bir önceki yılın aynı dönemine göre %19 artarak 240 milyar 263 milyon TL seviyesine ulaşmıştır. Faiz hariç giderlerde %14,7 oranında artarak, 250 milyar 703 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılı Ocak- Eylül döneminde 25 milyar 183 milyon TL faiz dışı fazla verilmişken, bu yılın aynı döneminde 39 milyar 344 milyon TL faiz dışı fazla verilmiştir.

Milyon TL	2012 Ocak-Eylül	2013 Ocak-Eylül	Değişim Oranı (%)
Bütçe Giderleri	258.041	294.541	14,1
Faiz Hariç Giderler	218.508	250.703	14,7
Faiz Giderleri	39.533	43.838	10,9
Bütçe Gelirleri	243.691	290.046	19,0
Vergi Gelirleri	201.939	240.263	19,0
Bütçe Dengesi	-14.350	-4.494	-68,7
Faiz Dışı Denge	25.183	39.344	56,2

Kaynak: BUMKO

DIŞ TİCARET

Milyon ABD \$		İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Ara (Hammadde) Malları İthalatı		Dış Ticaret Dengesi		İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)
Aylar	Yıl	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	
Ocak-Ağustos	2012	99.960		157.059		117.305		-57.099		63,6
	2013	99.426	-0,5	166.994	6,3	123.044	4,9	-67.568	18,3	59,5
Ağustos	2012	12.831		18.828		14.193		-5.997		68,1
	2013	11.174	-12,9	18.191	-3,4	13.362	-5,9	-7.016	17,0	61,4

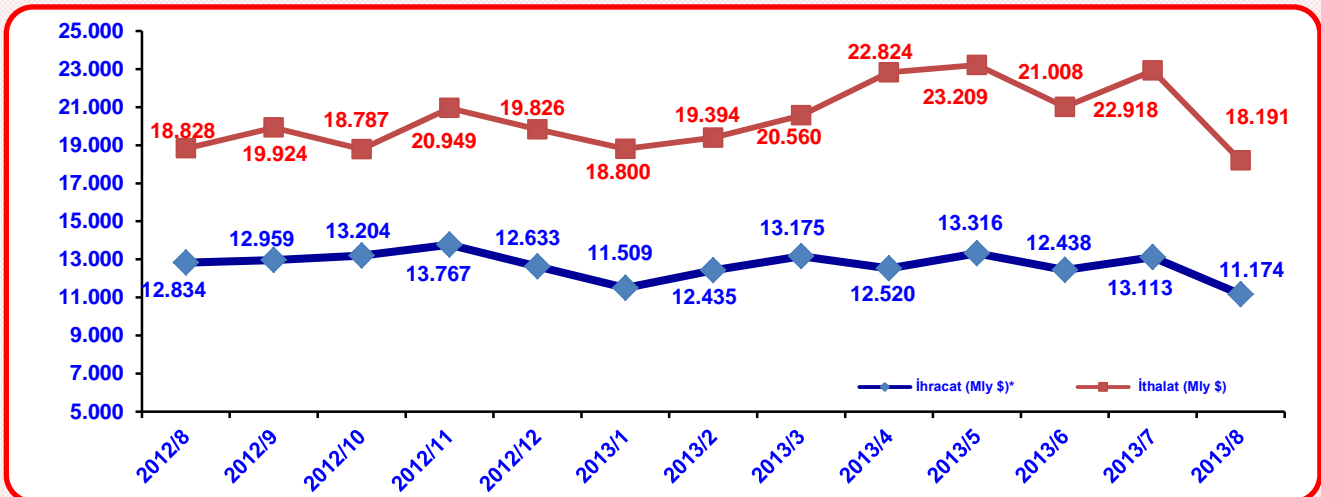
2013 yılı Ağustos ayında, 2012 yılının aynı ayına göre ihracat %12,9 azalarak 11,1 milyar dolar, ithalat da %3,4 oranında azalarak 18,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde dış ticaret açığı %17 oranında artarak, 7 milyar dolar seviyesine yükselmiştir.

2012 yılı Ağustos ayında %33,7 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2013 Ağustos ayında %41,4'e yükselmiş; AB'ye yapılan 2012 yılının aynı ayına göre ihracat %6,8 oranında artarak, 4,6 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

2013 yılı Ağustos ayında fasıllar düzeyinde en büyük ihracat kalemi, "motorlu kara taşıtları ve bunların aksam parçaları" (950 milyon \$) olurken; bu fasılı "kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler; bunların aksam ve parçaları" (937 milyon \$); "örme giyim eşyası ve aksesuarı" (775 milyon \$); "elektrikli makine ve cihazlar, ses kaydetme verme, televizyon görüntü-ses kaydetme verme cihazları, aksam parça aksesuarı" (729 milyon \$) izlemiştir. "Mineral yakıtlar ve yağlar" (4.615 milyon \$); "kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, bunların aksam ve parçaları" (1.978 milyon \$); "demir-çelik" (1.319 milyon \$); "elektrikli makine ve cihazlar, ses kaydetme verme, televizyon görüntü-ses kaydetme verme cihazları, aksam parça aksesuarı" (1.276 milyon \$) ve "motorlu kara taşıtları ve bunların aksam parçaları" (1.123 milyon \$) ise en yüksek ithalat yapılan fasıllar olmuştur.

2013 yılı Ağustos ayında, İzmir'in ihracatı 2012 yılının aynı dönemine göre %3,3 artış, bir önceki aya göre %15,6 oranında azalış göstererek 685 milyon dolar, ithalatı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre %0,75 oranında artış, bir önceki aya göre %15,2 oranında azalış göstererek 816 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

2013 yılı Ağustos ayında, Ege Bölgesi'nin ihracatı 2012 yılının aynı dönemine göre %1,05 artış, bir önceki aya göre %11,75 oranında azalış göstererek 1.345 milyon dolar, ithalatı ise %2,02 artış, bir önceki aya göre %14,5 oranında azalış göstererek 1.309 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU

BÜYÜME	2008	2009	2010	2011	2012	2013/II
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon \$)	742.094	616.703	731.608	772.298	786.293	209.715
Büyüme Oranı (Sabit Fiyatlarla) (%)	0,7	-4,8	9,2	8,5	2,2	4,4
İmalat Sanayi (Sabit Fiyatlarla) (%)	-0,1	-7,2	13,6	10	1,9	3,4
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2008	2009	2010	2011	2012	Tem.13
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	21.194	21.277	22.594	24.110	24.821	26.099
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	2.611	3.471	3.046	2.615	2.518	2.686
İşsizlik Oranı (%)	11,0	14,0	11,9	9,8	9,2	9,3
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	13,6	17,4	14,8	12,4	11,5	11,8
ENFLASYON (%)	2008	2009	2010	2011	2012	Eyl.13
ÜFE (yıllık)	8,11	5,93	8,87	13,33	6,17	6,23
TÜFE (yıllık)	10,06	6,53	6,40	10,45	8,94	7,88
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2008	2009	2010	2011	2012	Ağu.13
İhracat	132.027	102.143	113.883	134.972	152.537	11.174
İthalat	201.964	140.928	185.544	240.834	236.544	18.191
Dış Ticaret Dengesi	-69.936	-38.786	-71.661	-105.863	-84.008	-7.016
Cari İşlemler Dengesi	-41.959	-13.991	-47.099	-77.089	-48.867	-56.694
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2008	2009	2010	2011	2012	2013/I
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-72,1	-65,5	-93,4	-124,8	-139,7	-146
BORÇLANMA (Milyar \$)	2008	2009	2010	2011	2012	2013/II
Dış Borç Stoku	281	269,2	291,9	304,2	336,9	367,3
Kamu	92,4	96,8	101	104,2	110,8	108,6
Özel	188,7	172,4	190,9	200	226	252,4
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.) Takvim Etkisinden Arındırılmış	2008	2009	2010	2011	2012	Agu.13
Toplam Sanayi	-1,1	-10,4	12,4	9,7	2,5	-0,1
İmalat Sanayi	-2,2	-12,4	14	10,1	2,2	0,6
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2008	2009	2010	2011	2012	Eyl.13
Kapasite Kullanım Oranı	64,9	67,7	75,6	75,5	74,2	75,4
GÜVEN ENDEKSLERİ	2008	2009	2010	2011	2012	Eyl.13
Reel Kesim Güven Endeksi	90,1	87,4	110,4	110,5	106,3	108,5
Tüketici Güven Endeksi**	69,9	78,79	90,99	92,0	75,6	72,1
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2008	2009	2010	2011	2012	Agu.13
Sanayi Ciro Endeksi	158,4	138,2	162,7	208,4	140,1	138,9
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2008	2009	2010	2011	2012	Oca.-Eyl.13
Bütçe Dengesi	-17.432	-52.761	-40.081	-17.439	-28.791	-4.494
PROTESTOLU SENET	2008	2009	2010	2011	2012	Oca-Ağu.13
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	1.574	1.600	1.216	919	1.075	725
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	6.760	7.771	5.769	4.902	6.949	4.904
KREDİLER (Milyar \$)	2008	2009	2010	2011	2012	Tem.13
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Uzun Vadeli Kredi Borcu	141,3	128,8	119,8	127	138,3	145,9
BORSA VE DÖVİZ	2008	2009	2010	2011	2012	Eyl.13
BIST 100 Endeksi	47.905	49.066	79.226	82.809	64.982	74.486
Euro/\$	1,3978	1,4316	1,3377	1,2945	1,2858	1,3338

SEKTÖREL BAKIŞ

DEMİR ÇELİK SEKTÖRÜ

Demir çelik sektörü, ihracattaki yeri ile ülke ekonomisine ve sanayisine olan katkısı açısından büyük önem taşımaktadır. Başta inşaat malzemeleri, otomotiv, gemi, uçak, demir yolu ve vagon, boru, profil, dayanıklı tüketim eşyası, yakıt araç ve gereç imalatı, teneke üretimi gibi tüm taşıt araçları ve tüm makine, cihaz ve eşya üretime girdi sağlamaktadır. Demir çelik sektörünün etkinliği bir ülkenin gelişmişliğinin en büyük göstergelerinden biri olarak kabul edilmektedir. Günümüzde ise, gelişmiş ülkelerde demir çelik sanayii, katma değeri yüksek vasıflı demir çelik tüketimine yönelmiştir.

Çelik, çevreye duyarlı bir ürün olup, rüzgar ve güneş enerjisi gibi yenilenebilir enerjide de oldukça kullanılmaktadır. Çelik ürünleri 150 yıl boyunca yeniden kullanılabilme özelliğine sahiptir. Dünya'daki çelik ürünlerinde, geri dönüşüm oranı; inşaat sektöründe %85, otomotiv sektöründe %85, makina sektöründe %90, elektrikli ürünlerde %50'dir.

Büyüyen küresel ekonominin etkisiyle; konut, otomobil ve beyaz eşyaya olan talebin artması, demir çelik ürünlerinin artmasına ve dolayısıyla demir çelik üretiminin de artmasına sebep olmuştur.

Dünya Çelik Birliği'nin Temmuz 2013 raporuna katılan 64 üretici ülke, Ağustos ayında, 130.4 milyon ton ham çelik üretimi gerçekleştirdiğini beyan etmiştir. Dünya çelik üretimi %5,2 artış göstermiş olsa da, son 5 ayın en düşük seviyesinde seyretmiştir. Ocak-Ağustos 2013 dönemine baktığımızda, dünya çelik üretimi yaklaşık 1,5 milyon ton seviyesinde gerçekleşmiştir. Son 10 yıldır demir çelik sektörü üretim ve tüketim de baskılayan Çin; Ocak-Ağustos 2013 döneminde, 522 milyon ton üretimi ile başı çekmektedir. Üretimde; Japonya, ABD, Hindistan ve Rusya sırasıyla onu izlemektedir. Dünya çelik tüketiminde ise; %45 ile Çin, %72 ile gelişmekte olan ülkeler ve %27 ile gelişmiş ülkeler başı çekmektedir.

Türkiye, 2012 yılı itibarıyla, 35,8 milyon tonluk üretim gerçekleştirerek ham çelik üretimini arttırmıştır. Böylece, ham çelik üretiminde dünyada ilk 10 ülke arasında 8. sırada yer almıştır. Ancak, Ocak-Ağustos 2013 yılında, geçen yılın aynı dönemine göre, %5,4 oranında bir düşüş ile 22,8 milyon ton olarak gerçekleşen ham çelik üretiminde Türkiye 9. sıraya gerilemiştir.

Demir çelik sektörü, ihracat potansiyeli, imalat sanayiye ara mal üretmesi, ürünlerin kullanım alanlarının çeşitlilik göstermesi ve son yıllarda tüketimin artması gibi yönlerden ülkemiz açısından da önem taşıyan bir sektördür.

Tuik verilerine göre, ana metal sanayi ihracatı; 2013 Ocak-Ağustos döneminde, 12,5 milyon dolar, ithalatı 25 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Demir-çelikte ise, ihracat Ocak-Ağustos döneminde 6,8 milyon dolar, ithalat ise, 12 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Demir veya çelikten eşya ihracatı Ocak-Ağustos döneminde 4 milyon dolar, ithalat 1,8 milyon dolar gerçekleşmiştir.

En fazla ihracat, Suudi Arabistan, Irak ve Birleşik Arap Emirlikleri'ne, en fazla ithalat ise, ABD, Rusya ve Ukrayna'dan yapılmaktadır.

2023 ihracat hedeflerinde demir çelik sektöründe 55 milyar dolar ihracat gerçekleşmesi, dünyada Pazar payını % 4 olarak elde etmesi, büyüme değerinin ise %7,4'lere ulaşması hedeflenmektedir. Ülkemizde çelik üreticilerinin bölgesel dağılımı ise, Marmara, Ege, Akdeniz, Karadeniz ve İç Anadolu bölgelerinde olup, genelde kıyı kesiminde yoğunlaşmıştır. 150'ye yakın firma faaliyet göstermektedir. Ayrıca, 8.500.000 ton kapasiteli ark ocaklı üretim tesisleri bulunmaktadır. Demir çelik sektörü, yaklaşık 33 bin kişiye istihdam sağlamaktadır.

Sektörün en büyük sorunu yüksek miktarda ithal girdi ile çalışmasıdır. Özellikle elektrikli ark ocaklı işletmelerde hammadde olarak kullanılan hurda'nın %70'e yakını dışarıdan ithal edilmektedir.

Türkiye'de, 2012 yılı itibariyle, sektör yassı ürün talebini karşılayacak kapasiteye sahip durumdadır. Ancak GTİP kodlarına göre, yassı ürünlerin üretiminin %90'a yakın bir kısım ülkemizde üretiminin mümkün olmasına karşın, yüksek girdi maliyetleri nedeniyle yurtdışından ithal edilmektedir.

2012 yılı ana metal sanayi kapasite kullanım oranı %78, 2013 Ocak-Eylül döneminde ise, %77 seviyelerinde gerçekleşmiştir.

Sektördeki arge faaliyetleri, sektörün emisyon değerlerinin düşürülmesine ve enerji yoğun sektör olarak kullanılan enerji miktarının azaltılmasına yönelik yapılmaktadır.

Dünyada, yüksek miktarlarda üretim yapmaktansa kalitesi yüksek ürünleri üretme eğilimine girilmiştir. Son yıllarda tüm dünyanın yöneldiği katma değeri yüksek ürünler olan vasıflı, paslanmaz alaşımlı ve yapısal çelik gibi ürünleri üretim ve tüketiminin artırılmasına ülkemizde de yoğunlaşılmalıdır. Diğer yandan deprem bölgesinde olmamız nedeniyle de, yapısal çelik üretiminin artırılması hedefler arasında yer almaktadır.